

Нові підходи до проведення профорієнтаційної діяльності та нові моделі навчання варто впроваджувати в освітній простір із врахуванням соціального контексту, освітніх традицій тощо. Здатність до навчання, до реорганізації своїх знань, здатність критично оцінювати та застосовувати отриману інформацію належать до специфіки сучасного суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Shvay Roksoiyana. A didactic application of the theory of creativity in school education // Prima Educatione. – 2019. – Vol. 3. – s. 27-38.

Г. Й. Шевчук

кандидат історичних наук,
доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Інституту права, психології та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Питання розвитку і популяризації української вищої освіти – одне з тих, яке завжди буде актуальним. Адже вища освіта покликана бути головним щаблем формування різнобічно розвиненої особистості з критичним мисленням. У зв'язку з цим стає очевидним, що запорукою успіху системи вищої освіти є її адаптація і до потреб економіки, і до світових тенденцій в освітній сфері.

Система вищої освіти в сучасному українському суспільстві стикається з величезними труднощами, пов'язаними з протиріччями між надавачами та споживачами освітніх послуг. Можна виокремити такі проблеми вищої освіти: її якість не відповідає очікуванням роботодавців, студентів і суспільства загалом, знизився інтелектуальний потенціал молоді, студенти втрачають потяг до навчання й наукової діяльності, матеріально-технічна база і програмне забезпечення ЗВО не відповідають сучасним інформаційним технологіям, відбулося заміщення цінності освіти на цінність диплома про вищу освіту. У зв'язку з цим зростає кількість студентів, які здобувають вищу освіту за кордоном. Тому і державна політика, і діяльність самих ЗВО має бути орієнтована передусім на підвищення престижу та якості вищої освіти, при цьому ефективно використовувати переваги освітньої міграції, але дотримуватися національних пріоритетів і рухатися в бік експорту освітніх послуг[1].

Заклади вищої освіти повинні бути конкурентоспроможними на світовому ринку, популяризувати систему української освіти і залучати нових іноземних студентів, як це роблять світові лідери в галузі вищої освіти. Найбільше іноземних студентів навчається у США, Великій Британії, Німеччині, Австралії та Франції. У 2018 році кількість іноземних студентів в Україні складала 75605 осіб, що на 14 % більше, ніж у 2017 році. Найбільше іноземних здобувачів вищої освіти з Індії, Марокко та Азербайджану [3].

За роки незалежності Україна зробила значні кроки в бік інтеграції в європейський освітній простір. Згідно з даними Міністерства освіти і науки протягом останніх п'яти років 4695 українських студентів та 4361 викладач закладу вищої освіти пройшли навчання в Європі в межах Програми ЄС Еразмус+. Водночас 2872 викладачі та 1123 європейських студентів так само навчалися в Україні [2].

Світовий досвід показує, що інтеграція освіти і науки стає вирішальним фактором зростання конкурентоспроможності національної економіки. Провідні університети США, Європи і Азії є гарним прикладом успішної інтеграції науки і освіти. Особливе місце в світовій практиці займають дослідницькі університети, де в кампусах розташовані як аудиторії для проведення лекцій, так і лабораторії, в яких, власне, і безпосередньо відбувається дослідницька діяльність.

Однією з проблем сучасної української вищої освіти є дефіцит практики. У результаті випускники мають складності з працевлаштуванням. Випускник знову починає навчатися на своєму робочому місці. Необхідно залучати підприємців і державних службовців в розробку навчальних програм, оскільки потрібно навчати тому, що дійсно затребуване на робочому місці. Надзвичайно швидка поява нових професій призводить до того, що частина фахівців є незатребуваною, а на

ринку праці виникає дисбаланс між попитом і пропозицією. У зв'язку з цим актуальнішими стають такі питання, як вдосконалення механізмів працевлаштування випускників.

Реформування вищої освіти має базуватися на тому, щоб не лише відповідати запитам роботодавців, а випереджати стан ринку праці і готувати фахівців „завтрашнього дня”.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Заклади вищої освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_u/vuz_u.html
2. Ганна Новосад: майже 4,7 тис українських студентів і 4,3 тис викладачів змогли пройти навчання у європейських вишах завдяки Еразмус+ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/ganna-novosad-majzhe-47-tis-ukrayinskih-studentiv-i-43-tis-vikladachiv-zmogli-projti-navchannya-u-yeuropejskih-vishah-zavdyaki-erazmus>
3. Іноземні студенти в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://studyinukraine.gov.ua/zhittya-v-ukraini/inozemni-studenti-v-ukraini/>